TUDOR MUŞATESCU

Ca-n filme

Comedie într-un act

PERSONAJE

MATEI GRUIANU
CONSTANŢA, soţia lui
LILLY, fiica lor
MILICĂ DUMITRESCU, un subaltern de-al lui Matei
FLORICA, fată de casă
DOCTORUL GRIGORCEA

Un hol — cameră de primire la conacul lui Gruianu. În fund, ferestre largi, care dau spre grădină şi uşă mare, care dă pe terasă.

Uşi laterale, dreapta şi stânga. Mobilă de pai. Fotolii, scaune, masă. Pe masă, un lucru de mână, jurnale, cărţi etc. La ridicarea cortinei, scena e goală.

CONSTANŢA *(intră din dreapta):* Nimeni!... Eram sigură că nu s-a sculat nimeni până acum... *(Se îndreaptă către uşa din stânga.)* Omul ăsta n-o să fie niciodată gata la timp. *(A ajuns la uşă.)* Matei! Matei!..

MATEI *(din odaia de alături):* Ce e, dragă?

CONSTANŢA: Cum ce e? Nu eşti încă gata până acum?

MATEI: Ba sunt gata... Uite, să-mi pun numai haina şi sunt gata...

CONSTANŢA: Cum eşti gata, dacă nu eşti? Ptiu!... Ce om, domnule, ce om!

MATEI *(intră cu haina neîmbrăcată bine):* Uite că sunt gata!... Ce vrei?

CONSTANŢA: Cum ce vreau? Vreau să fii gata la timp!...

MATEI: Păi, sunt! Cât e ceasul? *(Se uită la ceasul lui.)* Nu e nici nouă...

CONSTANŢA: Daa?... *(Se uită şi ea tot la ceasul lui.)* Ba e nouă trecute. Nouă şi un sfert.

MATEI: Ei, asta e! Merge înainte... *(Observă că* „s-a *ars".)* Adică, merg eu îndărăt... *(Încurcat.)* Şi, în definitiv, câteva minute înainte sau înapoi ce contează... Suntem doar în vilegiatură... la ţară...

CONSTANŢA: Apropo de viligiatură... Ştii că plouă?

MATEI: Da? Cu atât mai bine!
CONSTANŢA: Iar mă contrazici!
MATEI: Eu te contrazic? Cum te contrazic?...
CONSTANŢA: Păi sigur că mă contrazici!... Îţi spun că plouă!...
MATEI: Păi da! Şi eu îţi răspund: cu atât mai bine...
CONSTANŢA: Exact! Ca să mă contrazici... Să-mi faci în necaz.
MATEI: Nici nu mă gândesc... îmi pare însă bine că plouă.
CONSTANŢA: Tocmai. Fiindcă ştii că mie îmi pare rău.
MATEI: Nu-mi pare bine, dragă, pentru tine. Îmi pare bine pentru mazăre. Grigore mi-a spus că mazărea are nevoie de ploaie... Şi cred că de-aia ne-am cumpărat fermă, ca să mâncăm mazăre nouă din grădină de la noi...
CONSTANŢA: Păi, ieri, când ne-am întors din sat şi ţi-am spus că arde soarele ca-n Sahara, mi-ai răspuns tot „cu atât mai bine”.
MATEI: Păi sigur... Pentru pepeni... Mi-a spus Grigore că pepenii au nevoie de soare... Şi cred că de-aia ne-am cumpărat fermă, ca să putem să mâncăm pepeni din grădină de la noi... De-aia am zis „cu atât mai bine”...
CONSTANŢA: La toate zici „cu atât mai bine”... M-ai înnebunit!...
MATEI: Cu atât mai rău... În orice caz, de contrazis, nu te contrazic niciodată. Nu e firea mea să contrazic pe nimeni şi cu atât mai mult pe tine...
CONSTANŢA *(gata de atac):* De ce cu atât mai mult pe mine?
MATEI: Fiindcă tu atâta aştepţi... Cauţi contrazicerea cu lumânarea... Şi, în definitiv, cred că de-aia ne-am cumpărat fermă... ca să nu ne contrazicem... măcar o lună, vara, cât stăm aici...
CONSTANŢA *(ducându-se spre fereastră*): Ai tu noroc că nu vreau să mă supăr astăzi... *(Uitându-se pe fereastră.)* Plouă cu băşici... Ce se face bietul doctoru’

pe ploaia asta…
MATEI: De ce?
CONSTANŢA: La nouă şi un sfert ajunge trenul în gară.
MATEI: Adevărat?
CONSTANŢA: Şi-ai trimis să-l ia de la gară tocmai cu şareta descoperită…
MATEI: De ce „tocmai”? E singura pe care o avem.
CONSTANŢA: O să-l facă ploaia ciuciulete…
MATEI: Răceşte sigur… Norocul lui e că e doctor şi se are la-ndemână…
CONSTANŢA: Mă mir că n-ai vrea să facă şi o pneumonie! … Cât eşti de galant cu prietenii!… Noroc c-am avut eu grijă să-i trimit un impermeabil, un pled, un fular şi amândouă umbrelele.
MATEI: De ce amândouă?
CONSTANŢA: Fiindcă una nu se deschide şi nu ştiu care e.
MATEI: Cred c-am avut o idee excelentă să-l rog pe doctorul Grigorcea să vie până la noi, la ţară.
CONSTANŢA: Era şi timpul să o ai… Fata mă nelinişteşte din ce în ce mai mult. De când a venit aici, la ţară, nu mai are poftă de mâncare… slăbeşte… e plictisită…
MATEI: Adevărat… Şi ea care era atât de veselă până acum… E tristă, nervoasă…
CONSTANŢA: Cred că e anemică…
MATEI: Cu atât mai bine…
CONSTANŢA: Cum „cu atât mai bine?” Cu atât mai bine că e anemică?
MATEI: Păi da… Fiindcă ar putea, Doamne fereşte, să aibă ceva mai grav…
CONSTANŢA: Şi eu care credeam că viaţa la ţară, aerul curat, soarele o să-i facă mai bine…
MATEI: Poate că se şi plictiseşte… Mă rog!… Ţară-ţară… soare-soare… cer-cer… dar unei fete tinere îi mai trebuie şi niţică distracţie…
CONSTANŢA: Păi, atunci, de ce n-ai vrut să mergem să ne facem vilegiatura într-un loc unde sunt şi distracţii? La Sinaia, de exemplu. La Constanţa, la Călimăneşti…

MATEI: Ei, asta el Cum era să mergem în altă parte?... Eu cred că ne-am cumpărat fermă ca să ne distrăm aici...
CONSTANŢA: Tu, aşa! Tu, aşa! Nu vezi că te contrazici?
MATEI: Pardon!... Admit să-mi spui că pot să contrazic pe alţii, dar ca să spui că mă contrazic pe mine, nu!... Cât priveşte sănătatea lui Lilly, degeaba discutăm noi... Să vedem ce zice doctorul... Că de-aia e doctor şi de-aia l-am chemat... Sper că lui Lilly nu i-ai spus nimic de venirea doctorului... Şi mai ales că i-am scris noi să vie.
CONSTANŢA: Cum era să-i spun? Ar fi în stare nici să nu-l lase s-o examineze... Dar tu i-ai explicat doctorului, în scrisoare, clar, că fata trebuie să creadă că el vine numai aşa, să ne facă o vizită la ţară? Ca prieten, nu ca doctor...
MATEI: Sigur că i-am scris... Şi ţi-am spus şi ţie să-i adaugi câteva cuvinte, în sensul ăsta... Le-ai scris?
CONSTANŢA: Le-am scris. Pe ultima pagină a scrisorii tale...
MATEI: Perfect... Prin urmare, totul e în regulă... Apropo! Ai spus să pregătească un ceai fierbinte?
CONSTANŢA: Pentru cine?
MATEI: Pentru răceala doctorului... *(Se uită pe geam.)* Şi n-ar strica să ai gata şi două aspirine... Ploaia asta îmi miroase cel puţin a bronşită...
CONSTANŢA: I-am spus Florichii să pregătească ceaiul.

(Intră Lilly... Are un aer plictisit, trist. E într-un capot de dimineaţă, eventual în pijama.)

LILLY: Bună dimineaţa!
CONSTANŢA: Bună dimineaţa, păpuşica mamei... Te-ai şi sculat?
MATEI: De ce n-ai mai stat în pat? Aseară spuneai că eşti foarte obosită. Să mai fi lenevit niţel...
LILLY: Lenea mă oboseşte teribil... Şi, pe urmă, nu ştiu ce am! N-am chef să stau nici în pat, nici sub pat, nici în

picioare… nici pe scaun… în niciun fel…

MATEI (*căruia Constanţa îi aruncă o privire îngrijorată):* Trebuie să fie din cauza aerului…

LILLY: Care aer?

MATEI: Aerul ăsta de aici, de la ţară… Curat, sănătos, tare…

LILLY: Irespirabil…

CONSTANŢA: Cum irespirabil, draga mea? Aerul de la ţară e ştiut că…

LILLY: Miroase a viţel… În sfârşit… *(Schimbă tonul, ca să schimbe conversaţia.)* Dar, dumneata, ce-ai păţit să te scoli atât de dimineaţă? În onoarea cui?

MATEI: Ghici?

CONSTANŢA: Aşteptăm pe cineva…

LILLY: Pe cine?…

MATEI: Costică s-a dus cu şareta la gară… la trenul de Bucureşti, care a venit acum… la nouă şi un sfert…

LILLY: Şi de ce s-a dus?

MATEI: Ca să ia…

CONSTANŢA *(care i-a făcut zadarnic semne lui Matei):* Ca să ia un pachet.

MATEI *(aparte):* Nici n-a răcit bine, bietul Grigorcea, şi l-a şi făcut pachet…

CONSTANŢA: E o surpriză…

LILLY: Tocmai de-aia! Spune-o!

CONSTANŢA: Păi dacă ţi-o spun, nu mai e surpriză!

LILLY: Mă rog! Nu mai insist… *(Se duce şi se uită pe fereastră.)* Cum plouă! O să vi se ude surpriza…

MATEI: Da, picură niţel.

LILLY: Ce, picură? Toarnă cu găleata… Şi e un frig, umed, de parc-am fi toamna, nu în mijlocul verii… *(Un timp, contemplă.)* Nimic nu e mai îngrozitor ca o zi de asta, la ţară! Noroi… mizerie… ploaie… Cerul murdar ca o cârpă de bucătărie, natura udă ca o găină plouată… Şi burlanele astea pe care urlă, urlă ploaia! *(Are un frison de dezgust şi frig.)* Brrr!…

CONSTANŢA: O să se schimbe repede vremea, mamă!

MATEI: Cucoana de la barometru e aproape gata să iasă la plimbare... Uite-o!... I s-a agăţat numai un pic rochia în uşă. *(Arată spre barometrul clasic cu „domn cu umbrelă”” de ploaie, cucoană cu umbrelă colorată, de soare.)*

LILLY: Şi ce dacă se schimbă vremea, ce e cu asta? Cerul o să fie albastru ca tulpanul Florichii, iarba leşinată de căldură şi soarele încins ca maşina de călcat. Mersi!

MATEI: Păi bine, dragă... Dacă ţie nu-ţi place nici când plouă, nu-ţi place nici când e frumos...

CONSTANŢA: Mai contrazice-o şi tu acum... Enerveaz-o şi tu...

MATEI: Pardon... Eu nu sunt Dumnezeu să fac nici vreme frumoasă, nici timp urât... Nici măcar în casa mea dar mite în natură... Aşa că n-am de ce s-o enervez...

LILLY: Dar nu mă enervează deloc, mamă!

CONSTANŢA: Ba te enervează!... *(Lui Matei.)* Sigur c-o enervezi... Fiindcă îi reproşezi că nu-i place nici soarele, nici ploaia, când ştii foarte bine că...

MATEI: Eu ştiu foarte bine că Lilly are nevoie să iasă la aer, indiferent de ce fel de vreme este afară... fiindcă aerul curat este leacul cel mai bun contra fetelor...

CONSTANŢA: Cum adică contra fetelor?

MATEI: Contra fetelor anemice. Şi mai ştiu că dacă ne-am cumpărat fermă, ne-am cumpărat-o ca să respirăm aer şi să facem plimbări în fiecare zi, în sânul naturii.

CONSTANŢA: Cum o să facă plimbări, dacă mersul pe jos o oboseşte?

LILLY: Şi aerul curat îmi dă dureri de cap... *(Se lasă plictisită pe un fotoliu.)*

MATEI: Nu e vorba de plimbări mari, de excursii... Câţiva paşi în fiecare zi, în aer liber... Să respiri... să-ţi pătrundă bine aerul în corp... Uite, suntem de aproape două săptămâni aici şi n-ai respirat o dată... nu te-ai plimbat o dată... în grădină măcar.

LILLY: Nu pot s-o sufăr şi... obosesc.

MATEI: De ce nu ieşi măcar cu şareta prin sat, dacă nu-ţi place grădina noastră şi oboseşti pe jos...
LILLY: Ca să ies în sat, înseamnă să mă-mbrac... Să-mi pun fustă, bluză, pantofi... Ehe-he!... Şi mie mi-e lene să-mi pun şi capotul ăsta pe mine... Nu mi-e lene, adică! N-am chef, nu mă interesează.

(Se aude şareta intrând în curte.)

CONSTANŢA: Aha! A venit şareta de la gară...
LILLY *(aleargă la fereastră să se uite):* E cineva în şaretă...
MATEI: Cu atât mai bine.
LILLY: Cine e?
CONSTANŢA: Surpriza...
MATEI: Pachetul...

(Matei şi Constanţa deschid uşa înspre terasă, puţin.)

MATEI: Bine-ai venit, dragul meu...
CONSTANŢA: Fuga, fuga înăuntru, că... te udă ploaia.. Bine-ai venit...

(Intră din fund Milică Dumitrescu. Include umbrela şi o lasă pe terasă. E înfăşurat cu şalul la gât şi pledul îl are pe spate. Cealaltă umbrelă o ţine în mină.)

MILICĂ *(se aruncă în braţele Constanţei şi vrea să-i sărute mina. Îi cade pledul de pe spate):* Sărut mâinile, doamnă!
CONSTANŢA: Ah! Nu e doctorul...
MILICĂ *(se aruncă în braţele lui Gruianu):* Domnule Gruianu!
MATEI *(se dă de-o parte, surprins):* Contabilul meu...
LILLY *(înviorată dintr-o dată):* Domnul Milică!
MILICĂ: Domnişoară Lilly!... *(îi ia mâinile amândouă.)* Sărut mânuşiţele... Ce mai faceţi?
LILLY *(surâzând):* Mulţumesc... destul de bine... Dar

dumneata? Trebuie să fi îngheţat de la gară până aici, pe vremea asta oribilă.

MILICĂ: Oribilă? Dar e cea mai splendidă zi din viaţa mea... Cât priveşte frigul, cum era să-l simt, când am fost răsfăţat cu atâtea atenţii, Fular, impermeabil, pled... *(Priveşte, pe rând, la Constanţa şi Matei.)* Două umbrele! Nu ştiu, zău, cum să vă mulţumesc... Nu găsesc cuvinte la-ndemână ca să...

FLORICA *(intră cu, ceaiul aburind, pe o tăviţă)*: Am auzit c-a venit şareta şi-am adus ceaiul, coniţă.

CONSTANŢA *(încet)*: Mişcă cu el îndărăt!

FLORICA: Păi nu mi-aţi spus să-l am gata pentru domnul, când o veni de la gară?

MATEI: Bine... bine...

MILICĂ: Vai!... Sunteţi prea buni, zău aşa... Prea gentili... Mulţumesc, fetiţo... *(Ia ceaiul din mâna Floririchii şi începe să soarbă.)* Delicios... E cel mai bun ceai din viaţa mea... *(Soarbe).*

(Florica iese.)

CONSTANŢA: Să nu te arzi...

MILICĂ: N-are nicio importanţă, doamnă! Sunt atât de fericit astăzi, că mă aflu aici, încât...

MATEI: Dragă domnule Dumitrescu...

MILICĂ *(lui Matei, cu subînţeles)*: Sunt în culmea fericirii... Arde al dracului, dar azi aş bea şi plumb topit...

CONSTANŢA: Sper că o să ne spui şi nouă de unde până unde!?...

MILICĂ: Scrisoarea dumneavoastră m-a zăpăcit de bucurie... Un ceas după ce am citit-o, eram la gară, deşi trenul pleca abia peste două ore... Aş fi vrut să am aripi, ca să mă prezint mai repede la apel... *(Încet Constanţei.)* Las-c-o vindecăm noi... Madam Gruianu.. Nicio grijă.

LILLY: Sper că rămâi la noi cel puţin câteva zile, domnule

Milică, nu?

MILICĂ: Sper şi eu, domnişoară Lilly... Numai dacă afacerile...

LILLY: *(cu un gest de dispreţ):* Ei! Afacerile!...

MILICĂ: Sunt pe planul al doilea, fără îndoială...

MATEI: Îmi dai voie, dragă domnule Dumitrescu, să...

MILICĂ: Iertaţi-mă... recunosc... nu trebuia să vorbesc astfel despre afaceri faţă de patronul meu... Fiţi însă fără grijă... domnule Gruianu... Bucuria nu mă va face totuşi să-mi pierd capul... Ah! Ce ceai! N-am să-l uit în viaţa mea... *(Pune paharul pe o măsuţă.)*

CONSTANŢA *(încet lui Matei):* Ce zice?

MATEI *(acelaşi joc, ca şi cum ar vorbi de un om nebun):* Spune proverbe.

MILICĂ: Şi apropo de afaceri, am dat ordin la birou să ne trimită toată corespondenţa aici...

CONSTANŢA *(încet lui Matei):* Dar ce? Ăsta îşi închipuie c-o să facă mulţi purici la noi?

MATEI *(acelaşi joc):* Ce să mai facă el? N-avem destui?

MILICĂ: Decorul de ţară mi s-a părut — cu toată ploaia — încântător... Trebuie să vă simţiţi foarte bine aici, domnişoară. Şi bănuiesc că profitaţi din belşug de toate minunile care vă înconjoară.

LILLY: Să-ţi spun drept, până acum, având în vedere că eram numai noi trei, nu prea am profitat de minunile care ne înconjoară.

MILICĂ: Faceţi, probabil, toată ziua plimbări prin împrejurimi.

LILLY: Nici n-avem nevoie de împrejurimi... Grădina noastră singură e o frumuseţe...

MILICĂ: Mi-am dat seama... E un parc la toată puterea cuvântului... Cu alei... cu bănci... cu flori... Şi e un aer! ... Un aer!...

MATEI: Miroase a viţel...

MILICĂ: A viţel? *(Reflectează o clipă, râzând.)* A, da! Probabil că aicea, unde viţeii se hrănesc cu flori, şi parfumul pe care îl degajă...

CONSTANŢA *(încet lui Matei*): Ce zice, frate?
MATEI: Vorbeşte despre ce degajează viţeii după ce mănâncă flori…
LILLY *(lui Milică):* Dacă n-ar ploua afară, ţi-aş arăta chiar acum „parcul” nostru…
MILICĂ: În ceea ce mă priveşte pe mine, domnişoară Lilly, fericirea de a mă plimba cu dumneavoastră în grădina dumneavoastră mă face impermeabil… Şi-apoi nici nu mai plouă… E un pic de umezeală şi atâta tot.
LILLY: În cazul ăsta, ne îmbrăcăm bine şi gata… Mă duc cinci minute să mă schimb şi viu să te iau… Trebuie să fie un aer, după ploaie!…
MILICĂ: Dumnezeiesc, pe onoarea mea…

(Lilly iese.)

MATEI *(luându-şi un aer important):* Ascultă, Dumitrescule…
MILICĂ: Îmi daţi voie să descurc locul şi să-mi duc valiza…
CONSTANŢA: Las-o aicea… domnule Dumitrescu… poate îţi trebuie… imediat…
MILICĂ: Vai de mine! Cum vă închipuiţi că mi-aş permite… s-o desfac aici, în faţa dumneavoastră… O duc repede în camera mea…
MATEI: Bine… dar…
MILICĂ: Nu vă deranjaţi… Nu vă deranjaţi, vă rog… O să-mi arate servitoarea unde e… *(Iese prin dreapta.)*
MATEI *(după ce se priveşte lung cu Constanţa*): Ei, ce zici de-asta?
CONSTANŢA: L-ai invitat tu?
MATEI: Eu? Nici n-am visat!…
CONSTANŢA: Dar ce? S-a invitat singur, ca nebunul?
MATEI: Eu mi-am închipuit că l-ai invitat tu.
CONSTANŢA: E-eu? Cum îţi închipuieşti dumneata că eu aş putea avea uşurinţa să invit un bărbat tânăr în casa mea, când avem o fată…

MATEI: Tu nu l-ai invitat, eu nu l-am invitat...
CONSTANŢA: Tocmai... Cum îţi explici, în cazul ăsta, că se află aici?
MATEI: Foarte simplu... Nu-mi explic deloc...
CONSTANŢA: I-ai scris?
MATEI: Da... I-am scris... o scrisoare de afaceri, însă o scrisoare care îl obliga să rămâie în Bucureşti, mai mult ca niciodată...
CONSTANŢA: Poate te-ai exprimat greşit...
MATEI: E, asta e! Cum o să mă exprim greşit? Cum o să scriu cuiva „stai acolo” şi să înţeleagă „vino încoace”?
CONSTANŢA: Nu m-ar mira, fiindcă ţi se întâmplă foarte des să te exprimi anapoda...
MATEI: Mie? Când?
CONSTANŢA: De câte ori!!!
MATEI: Dă-mi un exemplu... Unul singur... Precizează..
CONSTANŢA: Poftim, precizez: Ori de câte ori nu-nţeleg ce vrei să spui...
MATEI: Mersi de explicaţie... Uite fason de argument!
CONSTANŢA: Tocmai! Ştii bine că nu-mi plac discuţiile...
MATEI: În doi. Îţi place să discuţi numai singură... Tu întrebi, tu îţi răspunzi... Parc-ai fi ventriloc...
CONSTANŢA: Ventri ce?
MATEI: Ventriloc.
CONSTANŢA *(repede)*: Eu ventriloc? Eu discut singură?... Eu întreb, eu îmi răspund, da? Ei bine, acum, poftim, nu mai vorbesc singură... Vorbesc cu dumneata... Aşa că află că vizita asta a contabilului dumitale, în casa mea, este un lucru inadmisibil, pe care nu-l admit... Taci! Cum îşi permite un pârlit de funcţionăraş de la fabrica dumitale să vie nepoftit în casa mea? Ce e la mine la ţară? Cabană de turişti? Han? Hotel? Birt economic? Aicea e un mister la mijloc... E un mister pe care te rog să-l lămureşti imediat şi să-i pui în vedere contabilului să~şi ia catrafusele cât mai repede. Ştiu că dumitale ţi-e simpatic şi că îl găseşti plin de merite şi de calităţi... La fabrică însă, nu la ferma mea... Fiindcă, în definitiv,

nu mi-am cumpărat aer curat ca să mi-l respire funcţionarii dumitale... Şi dacă dumitale îţi e simpatic domnul ăsta, mie nu-mi e deloc... Nu pot să-l văd în ochi... Nu pot să-l sufăr... Fac pielea găinii, când îl văd... Aşa că sper să nu-l mai văd... Asta este... Şi dacă mai scoţi un cuvânt şi nu mă laşi să vorbesc...

Milică *(intrând):* Profit de ocazie că vă găsesc singuri, pentru ca să-mi daţi voie să...

CONSTANŢA: Pe mine te rog să mă ierţi, domnule, că am niţică treabă la bucătărie... Vorbeşte însă cu soţul meu, care tocmai vrea să-ţi comunice anumite lucruri. *(Încet, lui Matei.)* Explică-le clar şi urgent. *(Iese.)*

MATEI *(după o reflecţie*): Uite ce e, dragă Dumitrescule...

MILICĂ *(ton de funcţionar):* Vă rog!

MATEI: Deşi de-abia ai sosit la noi... şi legile ospătăriei... asta... ospitalităţii, sunt, nu e aşa, cam fixe... vreau să întreb...

MILICĂ: Ştiu... Ce s-a făcut cu afacerea Sişmanopol, despre care mi-aţi scris în stimata dumneavoastră din douăzeci şi cinci curent... Ei, bine, ce-am putut să ne frecăm cu firma Sişmanopol, pe chestia bumbacului pe care nu ni l-a livrat la timp, e inimaginabil... Douăzeci de scrisori am schimbat în zece zile, plus patru-cinci sute de telefoane. De altminteri, am adus cu mine întreaga corespondenţă, ca să vedeţi şi dumneavoastră stadiul în care a ajuns chestiunea. Convingerea mea este însă că până la urmă va plăti.. Şi, încă, cu vârf şi îndesat.

MATEI: Cu atât mai bine... Cu atât mai bine...

MILICĂ: Cât priveşte comanda de la societatea „Firul”, am telegrafiat că marfa trimeasă este inferioară celei pe care am comandat-o, conform eşantionului, care se găseşte în posesia noastră şi că, prin urmare, o refuzăm, urmând ca spezele de transport, *aller-retour*, să le suporte ei...

MATEI: Foarte bine. Bravo!

MILICĂ: Din momentul ce dumnealor ne trimet altceva decât am comandat, noi nu putem să rămânem cu cinci sute de kilograme de fir în braţe…

MATEI: Sigur că nu putem să rămânem…

MILICĂ: Şi nici să plătim noi speze pentru marfa dumnealor.

MATEI: Cum o să plătim? Asta ar fi afară din fire.

MILICĂ: A!… Dacă ne-ar fi trimes marfa pe care am comandat-o, *a la bonheur*…

MATEI: *A la bonheur!…* Dar dacă „Firul” îşi pierde firea şi n-o să primească marfa înapoi?

MILICĂ: Atunci o să ne ieşim şi noi din fire şi-i dăm în judecată…

MATEI: Fără discuţiune…

MILICĂ: Dar nu cred s-ajungă aici… Sunt negustori în toată firea, ce naiba… Dar, apropo de fire… Am expediat la centrala noastră din Craiova, pentru a se desface la sate, cincizeci de mii de perechi de ciorapi „Eterna 36”. Aşa că toată Oltenia o să umble, în curând, numai în ciorapi eterni… Fiindcă ciorapii se trimet la sate, adică la desculţi, şi talpa ţării trebuie să fie, în sfârşit, bine încălţată… Să aibă şi ea un ciorap bun, călduros, rezistent, prin care să nu-i mai iasă degetele…

MATEI: Bravo, băiatule!… Văd că, graţie dumitale, afacerile noastre nu se resimt din cauza lipsei mele… şi întreprinderea nu suferă…

MILICĂ: Ba da! E cineva din întreprindere care suferă din cauza lipsei dumneavoastră. Eu! *(Îi ia mâinile.)* Dacă aţi şti ce pustiu mi se pare totul fără dumneavoastră!

MATEI: E foarte drăguţ din partea dumitale.

MILICĂ: Eram atât de fericit când o vedeam pe Lilly *(repară),* pe domnişoara Lilly vreau să zic, în faţa biroului meu…

MATEI: Cum în faţa biroului dumitale?

MILICĂ *(repară):* Nu în faţa! Prin faţa biroului meu… Trecând adică spre biroul dumneavoastră. Şi în fiecare

zi, când venea la dumneavoastră în birou — prin peretele de lemn care ne separă — o auzeam râzând, glumind. Ah! Dac-aţi şti ce voce dulce şi fermecătoare are!... Ce râs clar şi luminos!... Parcă ar avea privighetori mici *în* gâtlej...

MATEI: Mă mir, că i-am operat amigidalele de când era mică... Dar poate să-i mai fi rămas vegetaţii cumva...

MILICĂ *(în continuare, pe aceeaşi linie):* Şi tot timpul, un ceas, două, cât sta la vizită în biroul dumneavoastră eu stam alături, aşa, cu tocul în vânt, s-o ascult...

MATEI: Cum? Cum?

MILICĂ: Zadarnic încercam să lucrez...

MATEI: Păi, în cazul ăsta...

MILICĂ: N-a fost socoteală să n-o greşesc... N-a fost calcul să nu-l încurc...

MATEI: Dar bine, Dumitrescule... dacă aşa stau lucrurile...

MILICĂ: O adunare nu mi-a ieşit exact... Şi nu aşa... c-un leu-doi. Cu sute, cu mii, cu zeci de mii...

MATEI: Nefericitule!...

MILICĂ: Din contră!... Fericit! Fiindcă cine era urmă, după ce pleca, mai fericit decât mine, să refacă tot de la început, să adune şi să calculeze exact, la centimă? Aveam impresia că muncesc pentru ea... că fac ceva care mă ridică în ochii ei... care mă face să pot să sper că într-o zi... Şi, totuşi, n-aş fi putut să sper că ziua aceea va veni atât de repede... Atât de neaşteptat...

LILLY *(intră. E îmbrăcată într-un costum deschis, de sport):* Sunt gata! Te-am făcut să aştepţi mult?

MILICĂ: Totdeauna mi se pare mult, când te aştept pe dumneata.

MATEI: O să te uzi la picioare.

LILLY: Mi-am pus bocancii...

MATEI: O s-aluneci prin noroi.

LILLY: Nu e nimic... domnul Milică o să-mi ofere braţul...

MILICĂ: Cu toată plăcerea... Amândouă chiar... *(Le întinde.)*

LILLY *(cu înţeles*): Nu cred să alunec atât de tare ca să am nevoie chiar de amândouă... *(Îl ia de braţ şi iese cu el râzând.)*

CONSTANŢA *(intrând*): Am primit o telegramă de la doctorul Grigorcea. Vine cu trenul de douăsprezece... Am spus să se ducă şareta la gară să-l ia...

MATEI: Ai dat şi umbrelele?

CONSTANŢA: Nu! Că nu mai plouă! S-a luminat... Soseşte tocmai pentru dejun.

MATEI: Cu atât mai bine.

CONSTANŢA: Iar?

MATEI: Pentru el, frate, pentru el!

CONSTANŢA: Ai vorbit cu tânărul?

MATEI: Da.

CONSTANŢA: Şi ce ţi-a spus?

MATEI: Că i-a scris lui Suşmanopol douăzeci de scrisori, pe chestia bumbacului...

CONSTANŢA: Păi de bumbac îmi arde mie acum?

MATEI: Iar în ce priveşte societatea „Firul", dacă va fi nevoie, o să ne judecăm. Şi, în concluzie, Oltenia toată umblă în ciorapi...

CONSTANŢA: Ascultă, Matei, tu eşti nebun?

MATEI: De ce? M-ai întrebat ce mi-a spus, şi îţi răspund...

CONSTANŢA: Va să zică, nu v-aţi explicat?

MATEI: Nu!

CONSTANŢA: Nu? Bine!... Am să mă explic eu atunci... Unde e domnul?

MATEI: Se plimbă în grădină cu Lilly... Şi dacă vrei să ştii şi detalii, la braţet!

CONSTANŢA: Lasă că le dau eu braţet... *(Vrea să iasă.)*

FLORICA *(intră din fund*, *cu un pepene în braţe*): Conaşule... la uitaţi-vă... Pepene de la noi din grădină...

MATEI *(în admiraţie):* Vai ce frumos şi gras e! Şi parcă vorbeşte...

FLORICA: Da, dar a spus nea Gligore că e primul şi ultimul pe anul ăsta. Şi că n-o fi nici bun la gust. Că l-a dogorit soarele prea mult.

MATEI: N-o să fie bun la gust? Un pepene care mă costă treizeci de mii de lei?

CONSTANŢA: Da de unde ai scos-o că te costă treizeci de mii de lei?... Cum ai socotit?

MATEI: Atât mă costă munca, sămânţa şi îngrăşămintea pe care am pus-o în pepenerie...

CONSTANŢA: Ca să faci un singur pepene? Mersi!

MATEI: A fost sămânţa stearpă... *(Privind pepenele.)* Douăzeci de mii de lei m-a costat numai îngrăşămintea chimică... Ca să vezi cât bălegar a putut să intre în el...

CONSTANŢA: Cred că ar fi mai bine să renunţi la pepenerie.

MATEI: Vezi? Vezi? Vezi cum vrei să mă scoţi din pepeni? Cum o să renunţ la pepenerie?... Aşa e întotdeauna în primul an... Anul viitor, mi-a spus Grigore...

FLORICA: Anul viitor, a spus nea Gligore, că faceţi cel puţin cinci, şase.

MATEI: Tu lasă ce-a spus nea Gligore... Spune mai bine dacă ţi-a dat fasole verde din grădina noastră.

FLORICA: Tocmai că vream să-i spun coniţii că mi-a spus nea Gligore că anul ăsta nu s-a făcut nicio păstaie de fasole verde...

CONSTANŢA: Să-ţi dea ţucără!

MATEI: De unde vrei să-i dea ţucără, dacă ţucără n-am pus?... A greşit ăla pachetul când mi-a dat sămânţa şi în loc de fasole ţucără mi-a dat zorele.

FLORICA: Şi atunci ce facem coniţă? C-avem şi musafiri la masă... Şi domnişoara mi-a spus adineauri că-i e foame de moare...

MATEI: Şi mie mi-e foame... şi nimic nu e mai bun, când ţi-e foame la ţară, decât o porţie de legume proaspete, fragede, din grădina ta... Legume cu unt!... *(Plescăie limba.)*

CONSTANŢA: O să-ţi fac nişte zorele „sote”...

MATEI: Nu e nimic... Dacă n-avem fasole verde, spune-i lui Grigore să-ţi dea mazăre nouă...

Florica: Ce nouă, conaşule, că e putrezită toată de ploaie...
MATEI: Cine? Mazărea?
Florica: Păi cine? Mama?
CONSTANŢA: Morcovi n-avem?
FLORICA: A fost, dar s-a morcovit... I-am gătit pe toţi, săptămâna trecută, când am făcut garnitură la chiftele...
MATEI: Atunci, roşii, vinete...
FLORICA: Ie verzi toate...
MATEI: Sparanghel?
FLORICA: V-a păcălit la pachet... Că asta de l-aţi pus în pământ a ieşit hrean...
MATEI: Cum, frate, nu putem să mâncăm o legumă la masă din grădina noastră?
FLORICA: Ba da! Avem conserve... Şi fasole, şi mazăre, şi bame...
CONSTANŢA: Bine... Să desfaci o cutie de fasole verde...
MATEI: Extraordinar!... Conserve în sânul naturii!... E, să ştii c-o dau dracului de fermă! O vând şi-mi cumpăr în locul ei o băcănie... Ca să mănânc trufandale, frate. Trufandale!...
CONSTANŢA *(Florichii)*: Ce mai aştepţi? Du-te la bucătărie!...
FLORICA: Vreau să spui că a întrebat nea Costică, vizitiul, pe care cal să-l puie la şaretă, că să plece la gară... Fiindcă domnişoara a spus că vrea să se plimbe cu şareta după-prânz şi dacă-l pune acuma pe Murgu o să fie şi el ostenit... că Cezar a fost dimineaţa... Aşa că mai rămâne Liza...
CONSTANŢA: Chestia asta îl priveşte pe domnul...
MATEI: Liza e-nvăţată să meargă la şaretă?
FLORICA: Păi de! Ştiu eu?... Nea Costică zice că nu prea ar avea coraj s-o înhame.
CONSTANŢA *(lui Matei)*: Du-te tu... Ce mai stai?
MATEI: Să mă-nham la şaretă?
CONSTANŢA: Nu! Să vezi dacă poate s-o puie pe Liza...

MATEI: Aha! Bine…
FLORICA: Coniţă, îmi daţi conservele de la cămară?
CONSTANŢA: Vino-ncoace. Cheile sunt la mine? Nu sunt la mine. A, ba da, sunt la mine… *(Scoate cheile.)* Uf! Nu sunt astea! *(Iese urmată de Florica.)*

(Lilly intră din fund, cu Milică)

MILICĂ: Lilly, mă crezi?
LILLY: Îmhî!… Te cred!…
MILICĂ: Atunci, de ce nu te uiţi în ochii mei? De ce nu vrei să-mi spui un cuvânt… Eu ţi-am spus tot…
LILLY: Fiindcă inima mea e mai discretă… Şi-apoi, ştie că n-are voie să vorbească fără permisiunea părinţilor…
MILICĂ: Ăsta e motivul? Atunci spune-mi fără nicio teamă tot ceea ce ştii. Uite, eu ştiu, dragostea mea, că, cu toată timiditatea dragostei mele, ai înţeles de mult că te iubesc. Ştiu că, încet-încet, dragostea asta a mea, respectuoasă şi puternică, nu te-a lăsat indiferentă…
LILLY: Cum o să ştii dumneata ceea ce eu însămi nu ştiu?
MILICĂ: Ştiu, pentru că te-ai trădat.
LILLY: Imposibil… Eu n-am spus nimănui nimic…
MILICĂ: Ce? Că şi tu mă iubeşti? Vezi? Vezi că e adevărat? Vezi că mama ta a înţeles perfect…
LILLY: Mama? Ce-a-nţeles mama?
MILICĂ: Adevărul… A-nţeles că în sufletul dumitale există un sentiment pentru mine şi mi l-a destăinuit.
LILLY: Mama?
MILICĂ: Da! Ea mi-a spus tot! Tot, tot, tot…
LILLY: Atunci nu mai am niciun motiv să-ţi ascund…
MILICĂ: Ce? Spune, dragostea?
LILLY: Că mi-eşti drag… Că te iubesc… N-aş fi crezut niciodată că părinţii mei au să consimtă să fim unul al altuia… Şi de-aia am tăcut şi-am suferit…
MILICĂ: Draga mea adorată şi nepreţuită… *(Vrea s-o sărute.)*

LILLY *(îl îndepărtează):* Tata, tata, tata!... Fugi!... *(Se despart.)*
MATEI: V-aţi plimbat bine, copii?
LILLY: Da, tată!... A fost o plimbare minunată! *(Priveşte spre Milică.)* Minunată...
MATEI: Bravo ţie!... Vezi, dacă m-asculţi pe mine şi te mişti în aer şi respiri... Uite ce culori ai în obraji. *(Lui Milică.)* Închipuieşte-ţi că de două săptămâni, de când suntem aici, n-a respirat niciodată... Tot timpul a stat închisă în casă... A tânjit...
MILICĂ: Vă rog... spuneţi-mi drept... domnişoara Lilly a fost grav bolnavă?
MATEI: Doamne fereşte!... Nici pomeneală... E un pic anemică şi atâta tot...
MILICĂ: Mulţumesc... mulţumesc... Mi s-a luat o greutate de pe inimă... Doamna Gruianu m-a speriat groaznic...
MATEI: Te-a speriat nevastă-mea? Cum? Ai văzut-o cumva dimineaţa, nefardată?
MILICĂ: Nu! Spunându-mi că domnişoara Lilly este grav bolnavă... Dar aşa sunt mamele... Exagerează şi binele şi răul, când e vorba de copiii lor. *(Cu căldură.)* Iar în ceea ce mă priveşte pe mine, vă rog să credeţi că aş fi în stare să-mi dau viaţa, ca s-o prelungesc pe a domnişoarei Lilly...
MATEI *(mişcat):* Îţi mulţumesc, dragul meu... pentru devotamentul pe care mi-l arăţi...
LILLY: Domnule Milică, vii să-mi ajuţi?
MILICĂ: Bucuros! La ce?
LILLY: La nimic...! Adică... să-mi ajuţi să privim Împreună Argeşul... Se vede, de sus, de la balcon... ca o beteală subţire...
Milică *(privind-o în ochi):* De mireasă...

(Milică şi Lilly ies.)

CONSTANŢA *(intră, când cei doi ies):* Iarăşi împreună... Ascultă, Matei!

MATEI: Da, dragă!
CONSTANŢA: Ai vorbit cu Milică? I-ai spus, ţi-am spus să-i spui.
MATEI: Păi ai spus că-i spui tu ce mi-ai spus să-i spui şi nu i-am spus.
CONSTANŢA: Nu mai spune!... Dar cine e şeful familiei? Eu?
MATEI: Tu.
CONSTANŢA: Şi bărbatul cine e?
MATEI: Mă rog! Din care punct de vedere?...
CONSTANŢA: Al curajului... al energiei... al bărbăţiei...
MATEI: Era cât p-aci să zic că eu, dacă nu spuneai substantivul ăsta de la urmă...
CONSTANŢA: Adjectivul, adică...
MATEI: De ce adjectiv? Adjectivul arată însuşirea unui lucru şi cum eu n-am această însuşire, înseamnă că sunt un substantiv...
CONSTANŢA: Nici măcar atâta nu eşti! Eşti un pronume! Fiindcă ţii locul unui nume. Şi anume al aceluia de „bărbat". *(Alt ton, de inchiziţie.)* Dumneata îţi dai seama că domnul ăsta nici nu se gândeşte să plece de aici? Că şi peste zece zile — dacă nu-l dă nimenea afară — va fi tot aici?
MATEI: Ei, şi ce rău e cu asta? De ce ţii morţiş să-l dau afară? în primul rând, mi-e foarte util... Şi-apoi... E un băiat foarte bun, foarte drăguţ, foarte la locul lui.
CONSTANŢA: De unde ştii?
MATEI: Ce, nu văd? Şi mi-e foarte devotat.
CONSTANŢA: S-o crezi tu...
MATEI: Adineauri mi-a spus că ar fi în stare să-şi dea şi viaţa...
CONSTANŢA: Pentru tine?
MATEI: Ca s-o scape pe Lilly... dacă, Doamne fereşte, ar fi cazul...
CONSTANŢA: Păi tu eşti orb? Nu vezi că e amorezat de Lilly... Că e mort după ea?...

MATEI: Milică?

CONSTANŢA *(îl îngână*): Milică, da! Şi era natural să se întâmple aşa... Una-două, îl inviţi la masă la noi... Îi dădeai nas...

MATEI: Fiindcă este cel mai bun funcţionar al meu...

CONSTANŢA: Şi asta n-ar fi nimic, dacă domnul Milică al dumitale ar fi amorezat de Lilly... Dar şi Lilly e foarte drăguţă cu el... Foarte drăguţă... O mamă nu se înşală niciodată, când e vorba de lucruri de astea. Aşa că eu îmi fac datoria să ţi le aduc la cunoştinţă. Aicea se lasă cu amor... Cu amor de film... Fata patronului se amorezează de cel mai pârlit funcţionar al lui tat-so. Părinţii se opun, dar dragostea triumfă.

MATEI: A, nu, asta nu! N-o să triumfe niciun fel de dragoste... Şi dacă e vorba de filme, la filmul ăsta eu sunt operator şi-l tai la coadă de nu se vede... Nici nu poate fi vorba de aşa ceva. E un băiat foarte bun, recunosc, dar de-aici şi până la fata mea e o distanţă mai mare ca de la pepenele ăsta, la Hollywood...

CONSTANŢA: În cazul ăsta, întreabă-l imediat cu ce tren are de gând să plece...

MATEI: Imediat... Acum s-a terminat cu substantivele... Sunt adjectiv! *(Strigă.)* Milică... Milică!

MILICĂ *(de afară*): Imediat!

MATEI: Substantiv, ai? Las că ştiu eu să fiu bărbat, când trebuie... N-ai grijă. *(Se plimbă aferat.)*

CONSTANŢA: Aşa! Mişcă-te!... Agită-te!... Aşa îmi place să te văd... Verb...

MILICĂ *(intră, urmat imediat de Lilly):* Ordonaţi! *(la poziţia de drepţi.)*

MATEI *(după o reflecţie)*: Uite, dragul meu... Am să fiu foarte scurt şi foarte clar... Să nu mai vorbim pe ocolite.

MILICĂ: Da!

MATEI *(se-ntoarce brusc şi grav spre el):* Cum ţi s-a părut drumul de la Bucureşti până aici? Frumos, nu?

MILICĂ: Da... în sfârşit... Era ceaţă şi ploaie şi n-am putut

să observ bine…

MATEI: Păcat! N-ai idee ce frumos e drumul văzut din tren… Mai ales de aici la Bucureşti!

LILLY: Eu înclin să cred că e la fel…

MATEI: Depinde la ce fereastră stai… Şi, în orice caz, chiar dacă nu e un drum prea frumos, nu e lung, nu e obositor…

CONSTANŢA: Poţi să vii şi să te întorci în aceeaşi zi…

MILICĂ: Sigur că da…

MATEI: Şi cum la fabrică sunt unele afaceri foarte urgente, m-am gândit…

MILICĂ: Foarte bună idee… Puteţi să plecaţi mâine dimineaţă şi mâine seară sunteţi îndărăt… Mai ales că aţi putea vedea, cu ocazia asta, şi cele două războaie pe care le-am instalat în lipsa dumneavoastră.

MATEI *(Constantei):* Ei, ce părere ai de asta?

CONSTANŢA *(tare şi decisă):* Lilly…

LILLY: Da, mamă…

CONSTANŢA: Du-te, te rog, şi vezi de masă…

LILLY: E inutil, mamă dragă… Ştiu eu ce-nseamnă asta…

CONSTANŢA: Fă, te rog, ce spun eu… Şi când e gata masa, te chemăm noi.

LILLY: Asta înseamnă, în traducere: eu şi cu tată-tău avem de vorbit cu domnul Dumitrescu… Şi cum, de obicei, persoana cea mai interesată la asemenea conversaţii nu ia parte, ieşi afară… *(Râzând.)* Caraghioşilor!…

CONSTANŢA: Şi acum, domnule Dumitrescu, fiindcă am rămas între noi, poţi să te explici şi să ne spui sincer, oricare ar fi motivul, ce te-a adus pe dumneata aici?

MILICĂ: Cum, ce m-a adus? M-a adus scrisoarea…

MATEI: Care scrisoare?

CONSTANŢA: Taci! Acum vorbesc eu… Care scrisoare, domnule?

MILICĂ: Scrisoarea dumneavoastră.

CONSTANŢA: Scrisoarea mea? A mea?

MILICĂ: Da. Scrisoarea pe care am primit-o ieri de la dumneavoastră.

MATEI: Pardon… Aia era de la mine…

MILICĂ: Exact… Primele trei pagini erau de la dumneavoastră, în legătură cu chestia Sişmanopol, iar pe pagina ultimă era un post-scriptum, adăugat de doamna Gruianu.

CONSTANŢA: Ce post-scriptum, domnule? Ce, eşti nebun? Eu nici nu ştiu latineşte. Ce tot vorbeşti dumneata?

MILICĂ: Îmi pare rău că vă enervaţi, doamnă, dar am scrisoarea la mine… *(Se caută şi o scoate.)* Poftiţi… *(Citeşte.)* „Dragul meu prieten, îţi scriu şi eu, în fugă, câteva cuvinte, în scrisoarea lui Matei… Zadarnic fata noastră încearcă să se ascundă. Îmi dau seama că suferă. Inima mea de mamă nu se poate înşela. Ştiu cât o iubeşti pe Lilly şi că la ţipătul meu de alarmă nu vei întârzia să vii cu primul tren… Pe mâine, dar. Ultima mea nădejde e de la dumneata. Constanţa.” *(Arată scrisoarea Constanţei.)* E scrisoarea dumneavoastră, nu?

CONSTANŢA: Da! E ceea ce am scris eu doctorului Grigorcea.

MILICĂ: Cum?

MATEI: Mă-ntreb însă cum a ajuns scrisoarea lui Grigorcea în mâinile lui Milică?

CONSTANŢA: Foarte simplu. Din prostia ta.

MATEI: Da? Dar aş fi, mă rog, curios să ştiu şi eu cum?

CONSTANŢA: Păi sigur că din prostia ta. Ieri ai scris două scrisori. Una doctorului Grigorcea şi una contabilului dumitale.

MATEI: Exact. Şi?

CONSTANŢA: Şi mi-ai spus să adaug şi eu câteva cuvinte pe scrisoarea doctorului…

MATEI: Exact. Şi?

CONSTANŢA: Cum „şi”? Tot n-ai înţeles?

MATEI: Nu!

CONSTANŢA: Şi le-am adăogat, asta este. Însă eu, în loc

să scriu pe scrisoarea doctorului, le-am scris pe scrisoarea dumnealui... *(Arată pe Milică.)*

MATEI: Din prostia mea, nu?

CONSTANŢA: Da. Fiindcă amândouă scrisorile erau pe birou şi nu mi-ai spus care e scrisoarea doctorului şi care e a contabilului

MATEI: Şi-ai făcut la fel cu umbrelele. Le-ai trimis pe amândouă la gară, fiindcă nu ştiai care se deschide din ele. Şi asta se cheamă „din prostia mea".

MILICĂ *(a ascultat zăpăcit discuţia şi îşi revine cu greu):* Va să zică... ăsta este adevărul... Cuvintele astea nu îmi erau adresate mie...

CONSTANŢA: Fireşte ca nu...

MATEI: N-ar fi avut niciun rost...

(Milică îţi ascunde fruntea în palme, copleşit de durere.)

CONSTANŢA: Dar tu, cum ai putut fi atât de aiurit şi să nu observi greşeala mea, când ai pus scrisorile în plicuri? ... Că tu le-ai pus în plicuri, nu?

MATEI: Nu m-am mai uitat, că factorul era grăbit şi nu voiam să scape trenul de cinci...

CONSTANŢA: Şi eu am fost grăbită când am scris, că-mi dădea dulceaţa în foc...

MATEI: Totdeauna, tu când ai vrut să faci dulceaţă, n-ai făcut nicio treabă şi când ai vrut să faci o treabă, ai făcut o... dulceaţă... *(Drăguţ, lui Milică.)* În concluzie, dragul meu, pe cum vezi, totul n-a fost decât o eroare...

CONSTANŢA: O eroare din greşeală...

MILICĂ *(oarecum dur):* Dar dumneavoastră nu vă daţi seama, doamnă, ce-aţi făcut cu eroarea asta? Aţi aruncat o torţă aprinsă într-un magazin cu praf de puşcă... O iubesc pe Lilly... O ador... De ani de zile mă chinuiesc să-i ascund dragostea mea, tortura mea... De ani de zile mă chinui, şi rabd, şi tac... să nu-mi omor

visul... Să cred măcar eu în el... Şi când, dintr-o dată, din senin, visul meu devine realitate... taina mea rupe lanţurile care o ţineau legată în inima mea... şi iese la lumină... când înnebunit de bucurie şi uluit de vestea neaşteptată zbor să-mi ajung fericirea mai repede, dumneavoastră îmi spuneţi simplu: a fost o eroare...

CONSTANŢA: Pe care şi eu şi soţul meu o regretăm din tot sufletul...

MATEI: Şi pentru care şi eu şi soţia mea te rugăm să primeşti scuzele noastre...

MILICĂ: Regret... scuze... Ce să fac cu ele?... Visul meu... unicul meu vis a murit brutal, ca un fluture strivit de piciorul...

MATEI: E-adevărat, dragul meu, că, fără să vrem, ţi-am făcut un rău mare. Dar şi dumneata trebuie să ne-nţelegi pe noi...

CONSTANŢA: Şi să-ţi dai seama că o căsnicie între dumneata şi fata noastră ar fi o imposibilitate...

MILICĂ: Şi de ce ar fi o imposibilitate?

MATEI: Vezi, dumneata, sunt anumite considerente... anume motive...

MILICĂ: Care? Care? CARE?

CONSTANŢA: În primul rând... diferenţa de clasă socială...

MILICĂ: Ce e aia clasă socială?... Singura clasă socială stimată doamnă, este mintea şi munca... Şi, din acest punct de vedere, cred că sunt de familie foarte bună...

MATEI: Bine, dar nimeni nu spune că dumneata nu eşti un om deştept şi muncitor...

MILICĂ: Atunci, ce-mi lipseşte? Averea? Nu m-am născut cu ea de-a gata, ca alţii... Şi nu-mi trebuie avere... Iar dacă ar fi după mine, mie mi-ar ajunge — ca să trăiesc — o carte, o pâine şi o floare, într-un pahar pe masa la care muncesc...

MATEI: Da, dar dumneata nu vrei să trăieşti singur... Dumneata vrei să te însori.

MILICĂ: Da... Fiindcă vreau să fiu fericit, iar dragostea adevărată, împărţită cu femeia dragă, face pâinea

cozonac, cartea bibliotecă şi floarea grădină…

CONSTANŢA: Astea sunt vorbe… Însoară-te dumneata cu una… şi dă-i să mănânce numai pâine şi apă de la flori… să vezi cum îţi dă cu cartea în cap. Fata noastră e crescută altfel… E o fată bogată… Nu e de nasul dumitale… Şi omul e bine să-şi cunoască lungul nasului… Uite colo! Un funcţionăraş cu câteva mii de lei pe lună… ho! vrea să se-nsoare, nici mai mult, nici mai puţin, cu milioanele patronului…

MILICĂ: Nu cu milioanele, doamnă! Cu fata patronului… Nu cu zestrea, cu dragostea! Cu tot ce-a lăsat Dumnezeu mai bun şi mai frumos pe pământ. Dragostea!… Singurul lucru pentru care merită să trăieşti… să te zbaţi şi sa suferi… *(Ca pentru el.)* Dragostea! O casă curată şi cu ferestrele înflorite de petunii… Cu ziduri albe, pe care să Ic văruiască soarele ca o chivuţă… O masă la care pacea să aburească în fiecare seară — după munca zilei — ca un castron cu apă fierbinte… Un pat în care truda să se simtă bine şi din pernele căruia să surâdă un înger mare, ostenit şi drag Un leagăn cald, în care un pui, care să-ţi semene, să gângure în somn… unui ursuleţ de catifea…

MATEI: Bine, bine, sigur… e foarte frumos tot ce spui dumneata… Dar e frumos de scris într-o carte, sau de ascultat la teatru…

MILICĂ: Dar ce e cartea sau o piesă de teatru, decât viaţa chenărită în pagini, sau strânsă în decoruri?… Spuneţi dumneavoastră drept, domnule Gruianu… Fiindcă vă ştiu un om sincer şi drept… Credeţi că dacă eu aş fi bogat, sau Lilly ar fi fost săracă, nu v-aş fi cerut-o de mult?

MATEI: Evident că dacă Lilly n-ar fi avut zestre…

CONSTANŢA: Sau dacă ai fi fost dumneata bogat…

MATEI: Ar fi fost cu totul altceva…

MILICĂ: Atunci n-aş mai fi fost un pârlit de contabil… şi n-aş mai fi fost de altă clasă socială…

CONSTANŢA: Mă rog!... Dar de vreme ce lucrurile nu sunt aşa, de ce să mai discutăm de pomană... Ca orice părinte, noi vrem să-i asigurăm fetei noastre un viitor... potrivit, fireşte, cu situaţia şi cu averea ei.

MILICĂ: Dar ce alt viitor mai asigurat decât... fericirea?

MATEI: Are dreptate nevastă-mea... Asta e datoria noastră... Fericirea... petuniile... soarele care îţi zugrăveşte casa pe gratis, astea sunt vorbe...

MILICĂ *(definitiv):* De-acord... Asta este datoria dumneavoastră... Şi datoria mea este să vă rog *să*-mi spuneţi la ce oră pleacă primul tren...

MATEI: Dar nu e nicio grabă... Poţi să stai foarte bine o zi la noi.

CONSTANŢA: Sigur că da!... Sau măcar să rămâi la masă!

MILICĂ: Vă mulţumesc, doamnă, dar nu voi mai sta nicio oră, niciun minut măcar şi nu mai pot să accept de la dumneavoastră nimic. Nici chiar scuze...

LILLY *(intră*): Vine şareta cu cineva înăuntru. Am văzut-o de la balcon.

CONSTANŢA: A sosit doctorul...

MATEI: Grigorcea... C-a telegrafiat că vine să ne vadă.

LILLY: Nenea doctorul... Vai ce bine-mi pare c-a venit tocmai azi... *(Vrea să iasă după părinţi.)* Haide să-i ieşim înainte!...

MILICĂ: Lilly...

LILLY *(se-ntoarce):* Da!... Dar ce e cu tine?... Ce e mutra asta?

MILICĂ: Eu plec...

LILLY: Cum pleci? Ce vorbă e asta?

MILICĂ: Plec!

LILLY: Ce-nseamnă asta „plec”?

MILICĂ: Înseamnă că fericirea noastră n-a fost decât un vis, pe care eu l-am crezut realitate...

LILLY: Ce vrei să spui? Nu-nţeleg...

MILICĂ: Părinţii tăi au să-ţi explice totul... Eu... nu mai am de spus nimic... Adio...

LILLY: Ah! *(Se clatină.)*

MILICĂ: Lilly... te rog... Pentru Dumnezeu... *(O prinde în braţe şi o culcă pe fotoliu.)* Ajutor! Ajutor!

(Doctorul intră, urmat de ceilalţi în goană.)

CONSTANŢA: Lilly... fetiţa mamei...
MATEI: Tăicuţule... Lilly...
MILICĂ: A leşinat...
DOCTORUL: Nu e nimic...
MATEI: Colonia... S-aduc colonia. *(Iese în stingă.)*
CONSTANŢA *(ieşind în dreapta):* Repede... Oţetul... *(Se ciocnesc şi apoi iese unul pe o parte şi altul pe alta.)*
DOCTORUL: Dar din ce cauză a leşinat?
MILICĂ: Nu ştiu, domnule doctor... În clipa însă când îmi anunţam plecarea mea... dintr-o dată s-a simţit rău... şi...
DOCTORUL: Aha! Bun!

(Doctorul şi Milică îi freacă mâinile lui Lilly.)

MILICĂ: Doamne... Nu-şi revine deloc... *(Îngenunchează la picioarele lui Lilly.)* Lilly... dragostea mea... Haide... deschide ochii... Uită-te la mine... Spune-mi un cuvânt... *(Îi sărută mâna pe care i-o ţine într-a lui.)* Dragostea mea... dragostea mea... A deschis ochii, domnule doctor... Îşi revine...
Doctorul *(dându-i lui Milică şi mâna pe care o ţinea el*): Ia şi mâna asta şi continuă tratamentul... E cel mai eficace...

(Milică sărută amândouă mâinile cu dragoste, cu tandreţe, cu pasiune. Doctorul priveşte scena cu un surâs de părintească înţelegere. Matei şi Constanta intră fiecare cu câte un flacon în mână, el, de colonie, şi ea, de oţet, şi privesc surprinşi scena.)

CONSTANŢA: Ce e asta?
MATEI: Ce-nseamnă asta?
DOCTORUL: Înseamnă că aceşti doi copii se iubesc groaznic.
CONSTANŢA: Crezi că şi Lilly îl iubeşte pe el?
DOCTORUL: Sunt convins... Diagnosticul meu e absolut precis şi dacă vreţi ca fata voastră să se însănătoşească... măritaţi-o imediat cu băiatul de la picioarele ei. Asta e reţeta mea.
LILLY *(deschide ochii):* Mulţumesc, nene doctore.
MATEI: Constanţa, ce părere ai de reţeta doctorului?
CONSTANŢA: Dacă şi fata îl iubeşte, fireşte că lucrurile se schimbă.
MATEI: Şi atunci?
CONSTANŢA: Atunci... Dacă aşa a vrut Dumnezeu... să ne trăiască!
LILLY: Mamă!... *(Se aruncă în braţele Constanţei.)*
MILICĂ: Tată!... *(Se aruncă în braţele lui Matei.)*
DOCTORUL: Şi logodna o serbăm la masă... Sper că aveţi un dejun, ca de logodnă... În ceea ce mă priveşte, nu mănânc decât legume şi de-abia aştept să le gust pe-ale voastre, de la sursă...
FLORICA *(intră*): Coniţă!... În cutiile de conserve am găsit numai zacuscă!...
MATEI *(triumfător):* Ei, să ştii c-a greşit şi ăla sămânţa!...

---- CORTINA ----